

Nieuw Haags Peil 1 maart 2011

De afgelopen dagen is er weinig veranderd in de politieke voorkeur, ondanks het feit dat er sprake is van een verkiezingscampagne. Bij rechts zien we geen verschuivingen. Op links verliest de PvdA 1 zetel aan de SP, die de PvdA weer nadert. D66 gaat 1 zetel naar beneden en Groen Links herstelt zich weer enigszins en gaat 1 zetel naar boven.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	22-2 2011	1-3 2011	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	33	33		2
PVV	24	28	28		4
CDA	21	15	15		-6
VVD+PVV+CDA	76	76	76		
PvdA	30	24	23	-1	-7
SP	15	18	19	1	4
D66	10	13	12	-1	2
Groen Links	10	7	8	1	-2
ChristenUnie	5	5	5		
SGP	2	2	2		
Partij voor de Dieren	2	3	3		1
50Plus	0	2	2		2
Totaal	150	150	150		

De onderstaande tabel laat goed zien wat de electorale positie van de verschillende partijen is ten opzichte van elkaar als er nu Tweede Kamerverkiezingen gehouden zouden worden. Dan is de opkomst rond de 75%. Goed te zien is dat de PVV en de SP duidelijk op winst staan voor de Tweede Kamer en de PvdA en het CDA duidelijk op verlies.

Scorekaart Tweede Kamerverkiezingen	Stemt zelfde partij weer	Verliest aan: (vet=fors)	Wint van: (vet=fors)	Weet niet welke partij nu te stemmen	TK2010 %	Nu TK %
VVD	80%	PVV	CDA	weinig	20%	21%
PVV	90%		VVD	weinig	16%	18%
CDA	60%	VVD PvdA D66		veel	14%	10%
PvdA	65%	SP GrLnks D66 50Plus	CDA	veel	20%	15%
SP	85%		PvdA GrLnks	weinig	10%	13%
D66	80%	PvdA	GrLnks	gem.	7%	8%
GroenLinks	55%	SP D66		veel	7%	5%

Hoewel deze electorale bewegingen een belangrijke rol zullen spelen bij de uitslag van a.s. woensdag zijn er ook nog specifieke zaken, zoals lagere opkomst, de provinciale partijen en lijstverbindingen in de provincies die een invloed zullen hebben op de uiteindelijke uitslag.

De opkomst op 2 maart lijkt rond de 45% te zullen liggen. Dat is 30% minder dan de 75% van de Tweede Kamerverkiezingen. Dat is dus 30/75e oftewel 40% minder dan op 9 juni 2010.

Nu is het echter niet zo dat bij alle partijen er sprake is van een 40% lagere opkomst. Ervaring leert dat ouderen bij Provinciale Staten beter opkomen dan jongeren. Hoger opgeleiden komen beter op dan lager opgeleiden. Aanhangers van SGP en ChristenUnie komen beduidend beter op dan die van andere partijen.

Als dit weer het geval is dan betekent het dat naast SGP en ChristenUnie het CDA gaat profiteren van die lagere opkomst. De SP en Groen Links juist niet. Het grote vraagteken is in dit geval de PVV. Deze kiezers zijn in het verleden bij verkiezingen van Provinciale Staten slechter opgekomen dan de gemiddelde kiezer, maar toen deed de PVV niet mee.

Deze kiezers zijn over het algemeen enthousiast over de PVV en het zou kunnen zijn dat ze daardoor meer opkomen bij deze verkiezingen dan ze normaliter doen, maar dat is niet zeker.

Daarnaast hebben we te maken met provinciale partijen (zoals in Friesland en Limburg), en de partij 50PLUS die op dit moment een landelijk aanhang van rond de 2% heeft. Deze oudere kiezers komen van verschillende partijen.

Ten aanzien van de uiteindelijke samenstelling van de Eerste Kamer moet ook gedacht worden aan het feit dat in 10 van de 12 provincies er lijstverbindingen zijn waar de PvdA en Groen Links bij betrokken zijn (soms ook D66). Die lijstverbinding houdt in dat gemiddeld per provincie deze combinatie ruim 1 zetel meer krijgt dan zonder lijstverbinding het geval zou geweest zijn. Bij de stemming voor de Eerste Kamer krijgt links hierdoor 1 a 2 zetels meer in de Eerste Kamer dan zonder die lijstverbinding in de provincies.

Per partij zal de uitslag woensdag de volgende kenmerken hebben:

- De VVD zal niet ver eindigen van de uitslag van juni 2010. In de provincies en de Eerste Kamer zal dat een beperkte stijging zijn ten opzichte van 4 jaar geleden. Wel zal de VVD in het overgrote deel der provincies de grootste partij worden.
- Alleen een lage opkomst zal ervoor kunnen zorgen dat het CDA ten opzichte van De Tweede Kamerverkiezingen niet verder verliest. In de provincies en Eerste Kamer zal het CDA halveren of zelfs nog meer dan dat.
- Ook bij een matige opkomst van de PVV-ers zal de PVV ongeveer het resultaat halen van 9 juni 2010. Maar als die opkomst van die groep ongeveer gelijk is aan die van andere kiezers dan wint het PVV ten opzichte van 1 jaar geleden. Omdat de PVV 4 jaar geleden niet mee heeft gedaan zal de PVV in ieder geval de grote winnaar van woensdag worden.
- Als de PVV-ers in voldoende mate worden gemobiliseerd en het CDA ongeveer het resultaat haalt van 9 juni 2010 dan halen VVD, CDA en PVV 38 zetels in de Eerste Kamer. Maar -mede door die lijstverbinding- lijkt nu de kans wat groter te zijn dat die 3 partijen die meerderheid (net) niet halen.
- Aan de linkerkant zien we dat De PvdA gaat verliezen ten opzichte van De Tweede Kamerverkiezingen en ook ten opzichte van de Statenverkiezingen (toen de PvdA het al matig deed). Het verlies kan nog beperkt blijven door het effect van de opkomst en de lijstverbinding. SP staat duidelijk op winst ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen, maar dat kan wat beperkt blijven door de lage opkomst. Wel zal de SP verliezen ten opzichte van 2007.
- D66 wint ten opzichte van 2010 en fors ten opzichte van de dramatische verkiezingen van 2007. Groen Links heeft het electoraal moeilijker. Lijkt niet het resultaat te halen van 2010, maar wel wat meer dan in 2007, met name door de lijstverbinding.
- Bij de overige partijen zal de ChristenUnie het slechter doen dan in 2007 (maar door de lage opkomst wel beter dan 2010). 50PLUS zal in de meeste provincies zetels halen. Bij een lage opkomst kan dat leiden tot 2 zetels in de Eerste Kamer.
- Door het meedoen van de PVV en 50PLUS zullen provinciale partijen het minder goed doen dan 4 jaar geleden.

Prognose Eerste Kamer uitslag per 1-3-2011 bij een opkomst van circa 45%.

<i>in zetels Eerste Kamer</i>	Huidige 1e Kamer	Prog- nose
VVD	14	16
CDA	21	9
PVV		12
<u>VVD+CDA+PVV</u>	<u>35</u>	<u>37</u>
PvdA	14	11
SP	12	9
D66	2	5
Groen Links	4	4
ChristenUnie	4	3
SGP	2	2
Partij voor de Dieren	1	2
50Plus		2
Provinciale Partijen	1	0
Totaal	75	75